

Силабус
навчальної дисципліни
Практикум вокально-хорової підготовки
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)
Спеціальність 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Викладач (і)	Григор'єва В.В., Омельченко А.І., Бузова О.Д.
Посилання на сайт	
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	vickyvickyua@gmail.com ; e.d.buzova@gmail.com ; omelchenkoanetta@gmail.com
Графік консультацій	

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Індивідуальні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	32	20	38	залік

Семестр: III-IV

Мова навчання: українська

Ключові слова: стрій, ансамбль, звукоутворення, диригентська схема, амплітуда, хорова партитура, виконавська воля.

Мета та предмет курсу:

Мета - удосконалити вміння та навички студентів, майбутніх вчителів музики-хормейстерів організації та проведення вокально-хорової роботи в школі; оволодіння знаннями з основ академічного вокалу, що дозволяє використовувати співацький голос як головний інструмент педагогічної техніки майбутнього вчителя музики; сформувати визначені програмні компетентності; сприяти всебічному розвитку музичних здібностей, творчої ініціативи й уяви, образної мови, музичного мислення, артистизму; виховувати музичний смак та любов до хорового мистецтва у т.ч. творів композиторів регіонального значення (Запорізький край, Північне Приазов'я); формувати особистість музиканта-педагога, його професійну ерудицію.

Предмет – методи і прийоми вокально-хорової роботи.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Здатність до усного та письмового спілкування українською та іноземною мовами в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК 2. Здатність використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність до відбору й доцільного використання педагогічного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів.

ЗК 4. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі професійної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань у галузі середньої освіти (музичне мистецтво, англійська мова).

ЗК 5. Здатність самостійно приймати рішення та нести відповідальність за їх реалізацію. Здатність впроваджувати нові ідеї.

ЗК 6. Здатність до аналізу та синтезу з використанням логічних аргументів та перевірених фактів.

ФК 1. Здатність застосовувати сучасні методи й навчальні технології в закладах освіти.

ФК 4. Здатність формувати в учнів / вихованців предметні компетентності.

ФК 5. Здатність орієнтуватися у психолого-педагогічних засадах художньо-естетичного розвитку дітей та молоді засобами музичного мистецтва та англійської мови.

ФК 11. Здатність здійснювати різні види виконавської діяльності; акомпанувати та імпровізувати, читати ноти з аркуша, транспонувати музичні твори.

ПРН 5. Інтегрує і розрізняє знання про зміст методичного інструментарію музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва, мистецтва та англійської мови, пояснює суть засобів і методів активізації мистецько-творчого розвитку учнів, виховання художньо обдарованої особистості

ПРН 6. Здатний реалізувати державний стандарт і навчальні програми з навчальних предметів закладів загальної середньої освіти.

ПРН 12. Володіє техніками постановки голосу, хорового диригування, володіє артистизмом, виконавською надійністю (самооцінка, самоконтроль), техніками читання з нотного аркуша, транспозиції.

ПРН 13. Уміє відтворювати художню концепцію музичного твору, його форму і стиль, реалізовувати його педагогічний потенціал.

ПРН 15. Уміє здійснювати культурну та музичну діяльність та пропагувати кращі зразки національного та світового мистецтва.

ПРН 16. Уміє формувати та розвивати у школярів естетичні уявлення, ціннісні

орієнтації і художній смак.

ПРН 17. Здатний створювати рівноправне освітнє середовище. Уміє працювати в колективі.

Зміст курсу:

Блок «Хорове диригування»

Змістовий модуль № 1. Шестидольні розміри в помірному темпі.

Поглиблення знань з теоретичних основ техніки диригування, набутих на 1 курсі. Диригування складних шестидольних розмірів у швидкому та помірному темпах. Робота над хоровою партитурою. Вивчення хорових партитур для різних складів хору, дво- трилінійного викладу з супроводом і без нього, гармонічного викладу з елементами поліфонії. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід пісні для 3-го класу. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні.

Змістовий модуль № 2. Шестидольні розміри в повільному темпі.

Поглиблення знань з теоретичних основ техніки диригування, набутих на 1 курсі. Диригування складних шестидольних розмірів у повільному темпі. Робота над хоровою партитурою. Вивчення хорових партитур для різних складів хору, дво- трилінійного викладу з супроводом і без нього, гармонічного викладу з елементами поліфонії. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід пісні для 3-го класу. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні.

Змістовий модуль № 3. Дев'яти та дванадцятидольні розміри в повільному темпі. Диригентські прийоми показу розмірів $9/8$, $9/4$ «на три» залежно від темпу та характеру. Характер звуковедення. Оволодіння прийомами штриха staccato. Роль кісті при виконанні цього штриха. Синкопа. Показ різних варіантів синкоп у диригентському жесті. Динаміка. Подальше засвоєння диригентських схем у різних динамічних показниках.

Змістовий модуль № 4. Дев'яти та дванадцятидольні розміри в помірному темпі. Диригентські прийоми показу розмірів $9/8$, $9/4$ «на три» залежно від темпу та характеру. Показ афтактів до дроблених вступів. Ритм. Засвоєння прийомів диригування пунктирного ритму. Самостійність рук в одночасному показі різних ритмічних малюнків. Визначення особливостей і виконавських труднощів хорового твору; шляхи їх подолання. Побудова плану розучування твору, обговорення його з викладачем, практична реалізація плану роботи з уявним хором.

Блок «Хоровий клас»

Змістовий модуль 1. Хоровий спів як вид музичної діяльності

Художньо-стильові та організаційні засади учбового хорового колективу.

Вокальна діагностика та класифікація співацьких голосів. Формування хорових партій.

Засоби письмової фіксації хорового твору.

Змістовий модуль 2. Загальне уявлення про систему вокальних навичок

Співацька установка. Дихання.

Звукоутворення і звуковедення. Дикція і чистота інтонування.

Змістовий модуль 3. Процес співацького голосоутворення

Артикуляційний апарат та резонатори.

Специфіка співацького дихання.

Атака звука та її різновиди. Основні якості співацького голосу: висота, сила, тембр.

Змістовий модуль 4. Вокальна культура майбутніх учителів музики

Норми звуковидобування та фонації.

Побудова фраз.

Емоційна насиченість співу. Засоби втілення художнього образу.

Змістовий модуль 5. Стрій і виховання слуху в хорових співаків

Значення строю в хоровому співі.

Темперований та зонний стрій.

Ладові закономірності відхилень від темперованого строю у виконавців на нетемперованих інструментах і в співі.

Мелодичний та гармонічний стрій хору в творі.

Змістовий модуль 6. Стрій та художні особливості хорового твору

Стрій та характер звуку.

Стрій і теситурні умови партій.

Стрій і ритмічний малюнок.

Стрій і мелодико-інтонаційний склад.

Змістовий модуль 7. Передумови хорового строю

Унісон у хоровій партії.

Зовнішні і внутрішні передумови хорового строю. Зв'язок строю з ладово-гармонічним фактором.

Зв'язок інтонування з урахуванням ладових тяжінь із виразністю в співі.

Настроювання на ладотональність і точність сприйняття тону. Використання фортепіано в роботі над строєм.

Змістовий модуль 8. Принципи інтонування інтервалів і акордів

Принципи інтонування ступеней мажору і мінору залежно від їх функціонального значення.

Принципи інтонування інтервалів.

Інтонування мажорного і мінорного тризвуку та їх обернень, домінант септакорду та його обернень і зменшеного септакорду.

Правила інтонування діатонічних і хроматичних півтонів.

Блок «Постановка голосу»

Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність студентів.

Діапазон та реєстри голосу .

Розміщення перехідних та примарних тонів голосу.

Типи атаки звука.

Взаємозв'язок співацького дихання, польотності голосу й атаки звука.

Змістовий модуль 2. Вокально-сценічна діяльність студентів.

Самостійна робота вокаліста.

Робота над літературним текстом (пізнавальна, аналітична та дикційна, орфоепічна). Аналіз музичного тексту (стиль, жанр, форма, особливості мелодичної та гармонійної будови й розвитку, тип акомпанементу).

Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені).

Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах), академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях.

Змістовий модуль 3. Навчальна діяльність студентів.

Класифікація голосів.

Комбіновані типи звучання й тембровий естрадний спів. Класифікація дитячих голосів.

Роль резонаторів у співі.

Залежність величини імпедансу від довжини ротоглоткового каналу, його анатомічних особливостей.

Змістовий модуль 4. Вокально-сценічна діяльність студентів.

Готовність до сценічного виступу. Психологічна характеристика вокально-виконавської діяльності та вокальний професіоналізм як форма готовності до сценічного виступу.

Виявлення потенційних помилок і когнітивний (мислений) аналіз майбутнього виступу. Позитивний емоційний компонент оптимального концертного стану.

Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені). Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах).

Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності на академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях.

Методи навчання:

1) За джерелами передачі й характером сприйняття інформації:

1.1. Словесні: пояснення, бесіда (вступна, бесіда-повторення, репродуктивна, евристична).

1.2. Наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

1.3. Практичні: вправи, практичні роботи.

2. За основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.

3. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові.

4. Методи стимулювання навчальної діяльності:

4.1. метод створення ситуації новизни навчального матеріалу;

4.2. метод опори на життєвий досвід здобувачів.

5. Бінарні методи:

5.1. Методи викладання: інструктивно-практичний; пояснювально-спонукаючий.

5.2. Методи навчання: метод ескізної роботи над твором, метод звукового регулювання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика курсу ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, користування мобільним телефоном тощо).

Навчальні заняття мають практико-орієнтоване спрямування та засновані на моделюванні ситуацій та умов роботи, наближених до реальної діяльності студента під час самостійної роботи із навчальним хором.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Мультимедіа. мережа Інтернет.

Система оцінювання та вимоги:

Хорове диригування III-IV семестри

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Відвідування індив. занять	1	16	16
2	Активна діяльність студента під час індивід. заняття	3	16	48
3	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	2,25	16	36
4	Підсумковий контроль – залік	100	1	100

Максимальна кількість підсумкових балів становить:

- **100 балів** за складання заліку .

Максимальний рейтинговий показник становить **100 балів**.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ З
ДИСЦИПЛІНИ
III-IV семестр
Хорове диригування**

Поточне оцінювання та самостійна робота							
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8
6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4			
T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16
6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів

Форми та зміст поточного контролю (за темами)

Змістовий модуль № 1. Шестидольні розміри в помірному темпі.

Тема 1. Поглиблення знань з теоретичних основ техніки диригування, набутих на 1 курсі. Диригування складних шестидольних розмірів у швидкому темпі. Робота над хоровою партитурою - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 2. Диригування складних шестидольних розмірів у помірному темпі. Робота над хоровою партитурою - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 3. Вивчення хорових партитур для різних складів хору, дво- трилінійного викладу з супроводом і без нього, гармонічного викладу з елементами поліфонії - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 4. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід пісні для 3-го класу. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль № 2. Шестидольні розміри в повільному темпі.

Тема 5. Поглиблення знань з теоретичних основ техніки диригування, набутих на 1

курсі. Диригування складних шестидольних розмірів у повільному темпі 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 6. Робота над хоровою партитурою. Вивчення хорових партитур для різних складів хору, дво- трилінійного викладу з супроводом і без нього, гармонічного викладу з елементами поліфонії. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 7. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід шкільної пісні. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 8. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід шкільної пісні. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль № 3. Дев'яти та дванадцятидольні розміри в повільному темпі.

Тема 9. Диригентські прийоми показу розмірів 9/8, 9/4 «на три» залежно від темпу та характеру. Характер звуковедення. Оволодіння прийомами штриха staccato. Роль кисті при виконанні цього штриха - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 10. Синкопа. Показ різних варіантів синкоп у диригентському жесті. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 11. Динаміка. Подальше засвоєння диригентських схем у різних динамічних показниках. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 12. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід шкільної пісні українського композитора. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль № 4. Дев'яти та дванадцятидольні розміри в помірному темпі.

Тема 13. Диригентські прийоми показу розмірів 9/8, 9/4 «на три» залежно від темпу та характеру. Показ афтактів до дроблених вступів - 1 бал за присутність на індивідуальному

занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 14. Ритм. Засвоєння прийомів диригування пунктирного ритму. Самостійність рук в одночасному показі різних ритмічних малюнків - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 15. Визначення особливостей і виконавських труднощів хорового твору; шляхи їх подолання. Побудова плану розучування твору, обговорення його з викладачем, практична реалізація плану роботи з уявним хором - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 16. Вивчення шкільного репертуару. Виконання під власний супровід шкільної пісні українського композитора. Письмовий виклад вступної бесіди до пісні. Диригентське втілення пісні - 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; від 0 до 3 - за активну діяльність під час індивід. заняття; від 0 до 2,25 – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом вивчення на індивідуальному занятті партитур підвищеної складності.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **100 балів** за період роботи до екзамену.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв практичний матеріал, чітко володіє термінологічним апаратом, засобами мануальної техніки; використовує засвоєну техніку для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв практичний матеріал, не досконало володіє мануальною технікою, невпевнено орієнтується у диригентській термінології, відсутній самостійний підхід до виконання завдань.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував практичний матеріал з відповідних тем індивідуальних занять, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в диригентських схемах, відсутня підготовка домашнього завдання.

III-IV семестр
Хоровий клас

Поточне оцінювання та самостійна робота										
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				
T 1	T 2	T3	T 4	T5	T6	T 7	T 8	T9		
3	3	3	3	3	3	3	3	3		
Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5				Змістовий модуль 6			
T 10	T 11	T12	T13	T14	T15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20
3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4
Змістовий модуль 7				Змістовий модуль 8						
T 21	T 22	T 23	T 24	T 25	T 26	T 27	T 28			
4	4	4	4	4	4	4	4			

Форми та зміст поточного контролю (за темами)

Змістовий модуль 1. Хоровий спів як вид музичної діяльності

Тема 1. Художньо-стильові та організаційні засади учбового хорового колективу. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 2. Вокальна діагностика та класифікація співацьких голосів. Формування хорових партій. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 3. Засоби письмової фіксації хорового твору. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 2. Загальне уявлення про систему вокальних навичок

Тема 4. Співацька установка. Дихання. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 5. Звукоутворення і звуковедення. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 6. Дикція і чистота інтонування. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 3. Процес співацького голосоутворення

Тема 7. Артикуляційний апарат та резонатори. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 8. Специфіка співацького дихання. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 9. Атака звука та її різновиди. Основні якості співацького голосу: висота, сила, тембр. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 4. Вокальна культура майбутніх учителів музики

Тема 10. Норми звуковидобування та фонації. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 11. Побудова фраз. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 12. Емоційна насиченість співу. Засоби втілення художнього образу. 1 бал за присутність на практичному занятті; 1 бал - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 5. Стрій і виховання слуху в хорових співаків

Тема 13. Значення строю в хоровому співі. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 14. Темперований та зонний стрій. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 15. Ладові закономірності відхилень від темперованого строю у виконавців на нетемперованих інструментах і в співі. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 16. Мелодичний та гармонічний стрій хору в творі. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 6. Стрій та художні особливості хорового твору

Тема 17. Стрій та характер звуку. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 18. Стрій і теситурні умови партій. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 19. Стрій і ритмічний малюнок. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 20. Стрій і мелодико-інтонаційний склад. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 7. Передумови хорового строю

Тема 21. Унісон у хоровій партії. 1 бал за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 22.Зовнішні і внутрішні передумови хорового строю. Зв'язок строю з ладово-гармонічним фактором. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 23.Зв'язок інтонування з урахуванням ладових тяжінь із виразністю в співі. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 24.Настроювання на ладотональність і точність сприйняття тону. Використання фортепіано в роботі над строем. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 8. Принципи інтонування інтервалів і акордів

Тема 25.Принципи інтонування ступеней мажору і мінору залежно від їх функціонального значення. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 26.Принципи інтонування інтервалів. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 27.Інтонування мажорного і мінорного тризвуку та їх обернень, домінант септакорду та його обернень і зменшеного септакорду. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 28.Правила інтонування діатонічних і хроматичних півтонів. **1 бал** за присутність на практичному занятті; 2 бали - за вміння працювати з хоровою партитурою та читати з аркушу; 1 бал – за самостійну підготовку до практичного заняття та виконане домашнє завдання.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом самостійного вивчення хорових партитур та роботи з окремими хоровими партіями.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **100 балів** за період роботи до заліку.

Критерії оцінювання практичної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв практичний матеріал, має навички роботи із хоровою партитурою; використовує засвоєні вміння у процесі співу в хоровому ансамблі.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв практичний матеріал, має мінімальні навички роботи із хоровою партитурою; не може співати у хоровому ансамблі.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував практичний матеріал з відповідних тем практичних занять, не знає основних понять і термінів, не відвідував практичні заняття з хорового класу.

Постановка голосу

Поточне оцінювання та самостійна робота								
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		
Т 1	Т 2	Т3	Т 4	Т5	Т6	Т 7	Т 8	Т9
6	6	6	6	6	7	7	7	7
Змістовий модуль 4								
Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15			
7	7	7	7	7	7			

Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність студентів.

Тема 1. Діапазон та реєстри голосу. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 2. Розміщення перехідних та примарних тонів голосу. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 3. Типи атаки звуку. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 4. Взаємозв'язок співацького дихання, польотності голосу й атаки звуку. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 2. Вокально-сценічна діяльність студентів.

Тема 5. Самостійна робота вокаліста. 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 2** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 6. Робота над літературним текстом (пізнавальна, аналітична та дикційна, орфоепічна). Аналіз музичного тексту (стиль, жанр, форма, особливості мелодичної та гармонійної будови й розвитку, тип акомпанементу). 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 7. Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені). 1 бал за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 8. Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах), академічних концертах,

лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 3. Навчальна діяльність студентів.

Тема 9.Класифікація голосів. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 10.Комбіновані типи звучання й тембровий естрадний спів. Класифікація дитячих голосів. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 11.Роль резонаторів у співі. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 12.Залежність величини імпедансу від довжини ротоглоткового каналу, його анатомічних особливостей. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Змістовий модуль 4. Вокально-сценічна діяльність студентів.

Тема 13.Готовність до сценічного виступу. Психологічна характеристика вокально-виконавської діяльності та вокальний професіоналізм як форма готовності до сценічного виступу. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 14.Виявлення потенційних помилок і когнітивний (мислений) аналіз майбутнього виступу. Позитивний емоційний компонент оптимального концертного стану. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 15.Підготовка до контрольних заходів (робота на сцені). Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності (культури співу, артистизму, сценічної поведінки) на модулях (заліках, екзаменах). **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Тема 16.Формування у студентів навичок вокально-сценічної майстерності на академічних концертах, лекціях- концертах у загальноосвітніх та музичних школах, на різноманітних конкурсах і фестивалях. **1 бал** за присутність на індивідуальному занятті; **від 0 до 3** - за активну діяльність під час індивід. заняття; **від 0 до 3** – за самостійну підготовку до індивід. заняття та виконане домашнє завдання.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом самостійного вивчення вокальних творів підвищеної складності.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **100 балів** за період роботи до заліку.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв вокальний матеріал, сформовані навички культури співу та артистизму.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв вокальний матеріал, навички культури співу та артистизму сформовані недостатньо.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував навчальний матеріал з відповідних тем індивідуальних занять, не володіє вокальним матеріалом.

Орієнтовний навчальний репертуар (твори композиторів Запорізького краю)

Хорове диригування, Хоровий клас

1. М. Попов, сл. А. Матвейчука хорова поема Плакали ангели
2. М. Попов, сл. Г. Лютова Величальная Украине
3. М. Попов, сл. Г. Лютова Час горьких дум
4. М. Попов, сл. Г. Лютова Прощание осени
5. В. Рева Літургія до 2000-річчя Різдва Христового
6. В. Рева Рождественский диптих
7. В. Рева, сл. Т. Шевченко «Пренепорочная, благая»
8. В. Рева, сл. Е. Мутевой «Великий Боже»
9. В. Рева, сл. И. Драча «Балада про соняшник»
10. В. Рева, сл. И. Драча «Балада про весноньку»
11. В. Рева, сл. В. Василенко Дивозвуков сон
12. В. Рева «Віночок болгарських народних пісень» для жіночого хору, флейти та ударних
13. В. Рева «А в полі, в полі» (колядка) для мішаного хору без супроводу
14. В. Рева Три хори на вірші Д. Загрецького для мішаного хору без супроводу: «Я могу рифмовать»; «Колыбельная»; «Жизненный путь»
15. Обробка у.н.п. В. Реви Щедрий вечір
16. Хазова А. По риночку ходила обр. у.н.п.

Постановка голосу:

1. Жилинський О., сл. О. Кононенко Мамина сказка
2. Жилинський О. вірші Ю.Рибчинського Стара кав'ярня
3. Жилинський О. вірші Ю.Рибчинського Париж
4. Хазова А. Заводим кота для сопрано і баритона
5. В. Рева, сл. В.Гончарука «Дощ говорить», для вокального ансамблю, саксофона-альта та фортепіано.
6. В. Рева Пісні на вірші українських та російських поетів
7. В. Рева, сл. Л.Черніченко «Звездочки-цепочки», для голосу та фортепіано
8. В. Рева, сл. Г.Гейне «Венчание», для голосу та фортепіано
9. В. Зюзін, сл. А. Щербіна Бердянские тополя
10. В. Зюзін, сл. А. Щербіна Глазами отца

11. Ю. Махотіна Пісня про Бердянськ

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Валькевич Р. А. Сценічна культура у педагогічному просторі : навчально-методичний посібник. Кіровоград : ПП «Інцест груп», Харків : Видавець Г.Озеров, 2016. 208 с.
2. Валькевич Р. А. Сценічно-виконавська майстерність : навчально-методичний посібник для студентів VI курсу. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Виниченка, 2015. 72 с.
3. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник (з грифом МОН України) / НМАУ ім. П. І. Чайковського. 3-тє вид. К. : Видавець Бихун В. Ю., 2017. 218 с.
4. Григор'єва В. В., Омельченко А. І. Хорове диригування: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Бердянськ : Видавець БДПУ, 2021. 224 с.
5. Матвєєва О. В. Методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-сценічної діяльності : навчально-методичний посібник. Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2016 р. 112 с.

Допоміжна

1. Горбенко С. Українська дитяча хорова література. К. : НПУ, 2004. Ч. 2. 270 с.
2. Дем'янчук В. Теорія та практика роботи з дитячим хором (вокальним ансамблем). Навчальний посібник. Тернопіль., 2001. 94 с.
3. Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ, 2000. 237 с.
4. Мартинюк Л. В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Хоровий клас та практикум роботи з хором» : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2014. 60 с.
5. Рева В. Я. Петро Горохов — хормейстер, педагог, учений. Донецьк: Східний видавничий дім, 2009. 124 с.
6. Сенченко Л. Українська сучасна хорова література. Рівне : РДГУ, 2002. 80 с.
7. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки : посібник. Вінниця. Нова книга. 2013. 176 с.